

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าประชากรในประเทศไทยมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของตนแตกต่างกันอย่างไร และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง กับ ระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจของโครงการศึกษารอบครัวไทย (General Family Survey) ปี พ.ศ. 2537 ซึ่งดำเนินการโดยวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือน มีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2537 สัมภาษณ์ประชากรชาย หญิง ในเขตเมืองและชนบทซึ่งตกเป็นตัวอย่างของการศึกษา จำนวน 3,237 ราย เป็นชาย 1,046 ราย และเป็นหญิง 2,191 ราย โดยผู้ตอบอยู่ในเขตชนบท 1,654 ราย และในเขตเมือง 1,583 ราย

สำหรับตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา คือ ระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และตัวแปรอิสระ คือลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีสมมุติฐานหลักว่า ประชากรที่มีลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันน่าจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแตกต่างกันด้วย

การประมวลผลข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX (Statistical Package For The Social Science) โดยวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลสถิติในรูปแบบตารางไขว้ (Cross-tabulation) และใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square) สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 รวมทั้งได้ทำการวิเคราะห์โดยวิธีการจำแนกพหุด้วยซึ่งผลการศึกษาพอสรุปเป็นสังเขปได้ตามลำดับดังนี้

1 ปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม

1.1 เพศ

จากผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเพศของประชากรกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรเพศชายมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรเพศหญิงเพียงเล็กน้อย ซึ่งความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาประกอบการพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่าทิศทางความสัมพันธ์ที่พบในเขตเมืองยังคงไม่มีความแตกต่างไปจากเดิม ส่วนในเขตชนบทนั้นกลับพบว่าประชากรเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรเพศชายและเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกพหุ พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 อายุ

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของประชากรกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่าเมื่อประชากรมีอายุเพิ่มมากขึ้นมีแนวโน้มที่จะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงขึ้นตามอายุที่เพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้าร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบในเขตเมืองยังคงมีทิศทางไม่แตกต่างไปจากเดิม ส่วนในเขตชนบทนั้นพบว่าอายุที่แตกต่างกันทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องของความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเพียงเล็กน้อยและเมื่อทดสอบความสัมพันธ์โดยวิธีการจำแนกพหุ พบว่าประชากรที่มีอายุมากกว่ายังคงเป็นกลุ่มที่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีอายุน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 สถานภาพสมรส

จากผลการวิเคราะห์ด้วยตารางไขว้ ปรากฏว่า ประชากรที่มีสถานภาพสมรส และ โสด จะเป็นกลุ่มที่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมากกว่ากลุ่ม หม้าย,หย่า,แยก โดยที่ประชากรที่สมรสแล้วจะมีความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้และไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้าร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ประชากรในเขตเมืองที่มีสถานภาพสมรสโสดจะเป็นกลุ่มที่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมากที่สุด ส่วนในเขตชนบท ประชากรที่มีสถานภาพสมรสแบบ หม้าย,หย่า,แยกจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพสมรสแบบอื่น ๆ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อนำปัจจัยอื่นเข้าร่วมพิจารณา พบว่า ประชากรกลุ่มโสดและกลุ่มสมรสจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่ากลุ่มหม้าย, หย่า, แยก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 อาชีพ

จากผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของประชากรกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพทางด้านอื่น ๆ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้าร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ประชากรในเขตเมืองที่ไม่ได้ทำงาน ค้าขาย และประกอบวิชาชีพจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม บริการ อุตสาหกรรม ส่วนในเขตชนบทพบว่าความสัมพันธ์ที่พบไม่มีความแตกต่างไปจากเดิมคือประชากรที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นกลุ่มที่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมากกว่าประชากรในกลุ่มอาชีพอื่นๆ และเมื่อนำปัจจัยอื่นๆ เข้าร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกพหุ พบว่า ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมยังคงมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูง

การที่ไม่ได้ปรับและสมการปรับครั้งที่ 4 ส่วนสมการปรับครั้งที่ 2,6 และ 7 กลับพบว่าอาชีพค้าขายมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5 รายได้

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของประชากรกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่มีรายได้น้อยจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรในกลุ่มอื่นๆ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ประชากรทุกกลุ่มรายได้ในเขตเมืองมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกัน ส่วนในเขตชนบทความสัมพันธ์ที่พบยังคงไม่มีความแตกต่างไปจากเดิมและเมื่อควบคุมปัจจัยอื่น พบว่า ยังคงเป็นไปตามทิศทางเดิมและมีนัยสำคัญทางสถิติในสมการที่ไม่ได้ปรับส่วนสมการที่ปรับพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.6 การมีกรรมสิทธิ์ในบ้านที่อยู่อาศัย

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีกรรมสิทธิ์ในบ้านที่อยู่อาศัยกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยพบว่า ประชากรที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านที่อยู่อาศัยจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่า ประชากรที่อาศัยบ้านของคนอื่น(บ้านพ่อแม่,บุตร,ญาติ) ,บ้านเช่าและเช่าซื้อ ซึ่งความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่าความสัมพันธ์ที่พบในเขตเมืองและเขตชนบทยังคงมีทิศทางที่ไม่แตกต่างไปจากเดิมและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อควบคุมปัจจัยอื่น พบว่า ประชากรที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านที่อยู่อาศัยมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสมการที่ไม่ได้ปรับสมการปรับครั้งที่ 2 และปรับครั้งที่ 4

1.7 การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินปลูกบ้าน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินปลูกบ้านกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินปลูกบ้านจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่อยู่ในที่ดินของคนอื่น(พ่อแม่,บุตร,ญาติ),ที่เช่า,เช่าซื้อ โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่าทิศทางของความสัมพันธ์ยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกหมู่ พบว่า ทั้งก่อนสมการและหลังปรับสมการปัจจัยอื่นๆ ความสัมพันธ์ที่พบยังเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.8 ระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยตารางไขว้ ระหว่างการศึกษาของประชากรกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าประถมศึกษา หรือไม่ได้เรียนจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ประชากรทุกกลุ่มการศึกษาในเขตเมืองจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกันส่วนในเขตชนบท พบว่า ความสัมพันธ์ยังคงไม่มีความแตกต่างไปจากเดิมและเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกหมู่ พบว่า ทั้งก่อนสมการและหลังปรับสมการความสัมพันธ์ยังคงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.9 ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเพื่อนบ้าน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมเพื่อนบ้าน กับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่ไม่มีปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเพื่อนบ้านจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเพื่อนบ้านมีบ้าง และ ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเพื่อนบ้านมีมาก โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกหมู่ พบว่า ทั้งก่อนปรับสมการและหลังปรับสมการความสัมพันธ์ยังคงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.10 จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้าน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้าน กับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่มีจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้าน 1-2 คน, 3-4 คน และ 5-6 คน โดยความสัมพันธ์ที่พบไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้และไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ประชากรในเขตเมืองที่มีจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรในกลุ่มอื่น ๆ ส่วนในเขตชนบทจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกันทุกกลุ่มแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อควบคุมปัจจัยอื่นทุกปัจจัย พบว่า ประชากรที่มีจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านตั้งแต่ 7 คน

ขึ้นไปจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงสุด ทั้งก่อนปรับสมการและหลังปรับสมการ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.11 ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน กับ ระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน 1-15 นาที จะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน 16-30 นาที, 30 นาทีขึ้นไป และผู้ที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ประชากรในเขตเมืองทุกกลุ่มจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกันส่วนในเขตชนบท พบว่า ประชากรในกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านจะเป็นกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน 1-15 นาที, 16-30 นาที, 30 นาทีขึ้นไปและเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกหมู่ พบว่า ประชากรที่ใช้ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน 1-15 นาทีจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรในกลุ่มอื่น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2 ปัจจัยภูมิหลังด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ประเภทของบ้าน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของบ้านกับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในบ้านประเภทบ้านเดี่ยวจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่อาศัยในบ้านประเภท ทาวน์เฮาส์, อพาร์ทเมนต์ และห้องแถว โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ทิศทางของความสัมพันธ์ยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทและเมื่อควบคุมปัจจัยอื่นๆปัจจัยพบว่า ประชากรที่อาศัยในบ้านเดี่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดและมีนัยสำคัญทางสถิติในสมการที่ไม่ได้ปรับสมการปรับครั้งที่ 2 และครั้งที่ 4

2.2 ปัญหาน้ำเสีย

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัญหาน้ำเสีย กับ ระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่ไม่มีปัญหาในเรื่องของน้ำเสียจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีปัญหาในเรื่องน้ำเสียมีบ้าง และ น้ำเสียมีมาก โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบยังคงไม่แตกต่างไป

จากเดิมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกพหุ พบว่า ทั้งก่อนปรับสมการและหลังปรับสมการความสัมพันธ์ยังคงเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ปัญหาเสียงดัง

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัญหาเรื่องเสียงดัง กับ ระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่ไม่มีปัญหาในเรื่องเสียงดังจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีปัญหาในเรื่องเสียงดังมีบ้าง และ เสียงดังมีมาก โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อควบคุมปัจจัยอื่นทุกปัจจัยพบว่า ทั้งก่อนปรับสมการและหลังปรับสมการความสัมพันธ์ยังคงเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ปัญหาขยะมูลฝอย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัญหาขยะมูลฝอย กับ ระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ประชากรที่ไม่มีปัญหาในเรื่องขยะมูลฝอยจะมีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสูงกว่าประชากรที่มีปัญหาในเรื่องขยะมูลฝอยมีบ้าง และ ขยะมูลฝอยมีมาก โดยความสัมพันธ์ที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุมพบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และเมื่อนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาโดยวิธีการจำแนกพหุ พบว่า ทั้งก่อนปรับสมการและหลังปรับสมการความสัมพันธ์ยังคงเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 35 สรุปลักษณะสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม
กับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในภาพรวมโดยวิเคราะห์แบบตารางไขว้

ตัวแปรอิสระ	ทิศทางเป็นไป	ทิศทางเป็นไป	ทิศทางไม่เป็นไป	ทิศทางไม่เป็นไป
	ตามสมมุติฐาน และมีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน แต่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน แต่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน และไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ
ภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม				
1. เพศ	-	*	-	-
2. อายุ	*	-	-	-
3. สถานภาพสมรส	-	-	-	*
4. อาชีพ	*	-	-	-
5. รายได้	-	-	*	-
6. การมีกรรมสิทธิ์ในบ้าน	*	-	-	-
7. การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	*	-	-	-
8. ระดับการศึกษา	*	-	-	-
9. ปัญหาเกิดจากพฤติกรรม ของเพื่อนบ้าน	*	-	-	-
10. จำนวนสมาชิกที่อาศัย อยู่ในบ้าน	-	-	-	*
11. ระยะเวลาเดินทางจาก บ้านถึงที่ทำงาน	*	-	-	-
12. ประเภทของบ้าน	*	-	-	-
13. ปัญหาน้ำเสีย	*	-	-	-
14. ปัญหาเสียงดัง	*	-	-	-
15. ปัญหาขยะมูลฝอย	*	-	-	-

ตารางที่ 36 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม
กับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมือง โดยวิเคราะห์แบบตารางไขว้

ตัวแปรอิสระ	ทิศทางเป็นไปได้	ทิศทางเป็นไปได้	ทิศทางไม่เป็นไปได้	ทิศทางไม่เป็นไปได้
	ตามสมมุติฐาน และมีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน แต่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน แต่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน และไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ
ภูมิหลังทางประชากร				
เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม				
1.เพศ	-	*	-	-
2.อายุ	*	-	-	-
3.สถานภาพสมรส	-	*	-	-
4.อาชีพ	-	-	*	-
5.รายได้	-	-	-	*
6.การมีกรรมสิทธิ์ในบ้าน	*	-	-	-
7.การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	*	-	-	-
8.ระดับการศึกษา	-	-	-	*
9.ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเพื่อนบ้าน	*	-	-	-
10.จำนวนสมาชิกที่อาศัย อยู่ในบ้าน	-	-	-	*
11.ระยะเวลาเดินทางจาก บ้านถึงที่ทำงาน	-	*	-	-
12.ประเภทของบ้าน	*	-	-	-
13.ปัญหาน้ำเสีย	*	-	-	-
14.ปัญหาเสียงดัง	*	-	-	-
15.ปัญหาขยะมูลฝอย	*	-	-	-

ตารางที่ 37 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม
กับระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตชนบทโดยวิเคราะห์แบบตารางไขว้

ตัวแปรอิสระ	ทิศทางเป็นไป	ทิศทางเป็นไป	ทิศทางไม่เป็นไป	ทิศทางไม่เป็นไป
	ตามสมมุติฐาน และมีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน แต่ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน แต่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ	ตามสมมุติฐาน และไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ
ภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม				
1.เพศ	-	-	-	*
2.อายุ	-	-	-	*
3.สถานภาพสมรส	-	-	-	*
4.อาชีพ	-	-	-	*
5.รายได้	-	-	*	-
6.การมีกรรมสิทธิ์ในบ้าน	*	-	-	-
7.การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	*	-	-	-
8.ระดับการศึกษา	-	-	-	*
9.ปัญหาที่เกิดจากพฤติ กรรมของเพื่อนบ้าน	*	-	-	-
10.จำนวนสมาชิกที่อาศัย อยู่ในบ้าน	-	-	-	*
11.ระยะเวลาเดินทางจาก บ้านถึงที่ทำงาน	*	-	-	-
12.ประเภทของบ้าน	-	*	-	-
13.ปัญหาน้ำเสีย	*	-	-	-
14.ปัญหาเสียงดัง	*	-	-	-
15.ปัญหาขยะมูลฝอย	*	-	-	-

ตารางที่ 38 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมกับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยวิเคราะห์แบบการจำแนกพหุ ก่อนและหลังควบคุมตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ก่อนควบคุมตัวแปรอิสระ			หลังควบคุมตัวแปรอิสระ		
	eta	สมมุติฐาน	นัยสำคัญ	beta	สมมุติฐาน	นัยสำคัญ
ภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ						
สังคมและสิ่งแวดล้อม						
1. เพศ	0.03	/	-	0.080 [◇]	/	-
2. อายุ	0.11	/	**	0.001 [◇]	/	-
3. สถานภาพสมรส	0.00	0	-	0.045 [◇]	/	-
4. อาชีพ	0.13	/	**	0.05	0	-
5. รายได้	0.07	/	*	0.02	/	-
6. การมีกรรมสิทธิ์ในบ้าน	0.18	/	**	0.05	0	-
7. การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	0.19	/	**	0.10	/	**
8. ระดับการศึกษา	0.06	/	-	0.001 [◇]	/	-
9. ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเพื่อนบ้าน	0.19	/	**	0.12	/	**
10. จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้าน	0.05	0	-	0.001 [◇]	0	-
11. ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงที่ทำงาน	0.04	/	-	0.02	/	-
12. ประเภทของบ้าน	0.15	/	**	0.04	/	-
13. ปัญหาน้ำเสีย	0.16	/	**	0.08	/	**
14. ปัญหาเสียงดัง	0.18	/	**	0.07	/	**
15. ปัญหาขยะมูลฝอย	0.20	/	**	0.10	/	**

/ เป็นไปตามสมมุติฐาน ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

0 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน - ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

◇ ค่า coefficient

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้นำไปสู่ข้อเสนอแนะ 2 ประการคือ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1.1 ในการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของตัวแปรอิสระที่นำมาใช้เนื่องจากใช้ข้อมูลที่มีการสำรวจไว้แล้วในโครงการศึกษาครอบครัวไทยซึ่งมีตัวแปรที่นำมาใช้ได้เป็นบางส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นในการศึกษาในครั้งต่อไปควรมีตัวแปรทางด้านสิ่งแวดล้อมในที่อยู่อาศัยเข้ามาเพิ่มเติม เช่น เรื่องความปลอดภัย, เรื่องสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ถนน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

2.1 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทาง ประชากร เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมกับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจในที่อยู่อาศัย ซึ่งจะมีส่วนช่วยภาครัฐและเอกชนในการกำหนดมาตรฐานที่อยู่อาศัย และชุมชน อาทิเช่น

2.1.1 ใช้ในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับที่อยู่อาศัยในด้านพื้นที่และสิ่งแวดล้อม

2.1.2 ใช้ในการวางแผนผังของชุมชนโดยหน่วยงานราชการและเอกชน

2.2 จากผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยที่อยู่อาศัยนั้นไม่มีปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาทางด้านเสียงดัง เป็นต้น จะเป็นส่วนช่วยผลักดันให้รัฐริเริ่มแรงในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

2.3 จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่าประชากรจะมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยก็ต่อเมื่อ มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินนั้น จึงเป็นแนวทางที่รัฐต้องมาจัดการให้บ้านและที่ดินที่ปัจจุบันราคาแพง กลับลงมาสู่สมดุลในด้านราคา และต้องเพิ่มโอกาสในการซื้อบ้านและที่ดินในราคาถูก เพื่อผู้ที่มีกำลังซื้อต่ำจะได้มีกำลังซื้อในอนาคต